

ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา

A Comparative Study of the Perception of Meta-Skills of
Higher Education Students in Yala Province

ณัฐลักษณ์ อิสสระ*

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผศ. อุซุพร บถพิบูลย์

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กุลธิดา พลเยี่ยม

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผศ. ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผศ. ดร.ชนิษฐา สาสีหมัด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Nattaluck Issara*

Doctor of Philosophy, Research and Curriculum Development,
Graduate School, Srinakharinwirot University

Asst. Prof. Uchuphorn Botphiboon

Doctor of Philosophy, Research and Curriculum Development,
Graduate School, Srinakharinwirot University

Kultida Polyiam

Doctor of Philosophy, Research and Curriculum Development,
Graduate School, Srinakharinwirot University

Asst. Prof. Dr.Jitra Dudsdeemaytha

Graduate School, Srinakharinwirot University

Asst. Prof. Dr.Khanittha Saleemad

Graduate School, Srinakharinwirot University

*Corresponding Author, e-mail: nattaluck.ycc@g.swu.ac.th

ข้อมูลบทความ

รับบทความ 27 มีนาคม 2567

แจ้งแก้ไข 5 กรกฎาคม 2567

ตอบรับบทความ 26 กันยายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอภีทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาและเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต่างกัน โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา จำนวน 107 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทักษะสำหรับการวิเคราะห์อภีทักษะ (Meta Skills) ตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดยะลา พบว่า อภีทักษะตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 79.60 เมื่อพิจารณาแต่ละทักษะย่อย พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา มีการรับรู้สูงสุดคือ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) ร้อยละ 83.40 รองลงมา คือ การยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ร้อยละ 78.80 และน้อยที่สุดคือ กาทระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) ร้อยละ 73.80 และเมื่อเปรียบเทียบการรับรู้อภีทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต่างกัน พบว่า 1) เพศต่างกันมีการรับรู้ทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) เกรดเฉลี่ย (GPA) ต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ไม่มี

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) มหาวิทยาลัยในสังกัดต่างกันมีการรับรู้ทักษะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : อภিতักษะ; การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์; การตระหนักรู้ในตนเอง; การยืดหยุ่นทางจิตใจ

Abstract

This research aimed to study the meta-skills of higher education students in Yala Province and compare the meta-skills perception of higher education students in Yala Province with different personal data. The study was conducted with a sample group of 107 higher education students in Yala Province. The research instrument was a meta-skills analysis measure based on the perception of higher education students in Yala Province. It was found that the meta-skills perceived by higher education students in Yala Province were at a high level overall, 79.60 percent. When considering each sub-skill, it was found that the highest perception of higher education students in Yala Province was Creative problem-solving at 83.40 percent, followed by Resilience at 78.80 percent, and the lowest was Self-awareness. (Self-Awareness) 73.80 percent and when comparing the perception of meta skills of higher education students in Yala Province with different personal information, it was found that 1) different genders have different meta skills perceptions with statistical significance at the 0.05 level, 2) different grade point averages (GPAs) have no statistically significant differences in the perception of meta skills of higher education students in Yala Province at the 0.05 level, and 3) different universities have no statistically significant differences in the perception of meta skills at the 0.05 level.

Keywords: Meta Skills; Creativity problem-solving; Self-Awareness; Resilience

บทนำ

ในยุคปัจจุบันเรากำลังอยู่ในยุคสมัยของความเปลี่ยนแปลง สิ่งที่เราเคยรู้ เคยพบเจอ เคยคุ้นชินในอดีต วิถีชีวิตของเราถูกเปลี่ยนแปลงไปจากการที่เทคโนโลยีพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว และการหยุดชะงักทางสังคม เช่น เกิดการแพร่ระบาดและแน่นอนว่าการเปลี่ยนแปลงนี้จะมีทั้งคุณมากขึ้นไปอีก ในอนาคตหลายธุรกิจกำลังค่อยๆ ล้มหายตายจากไป และหลายธุรกิจอาจจะถือกำเนิดขึ้นมาใหม่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ยังรวมไปถึงการว่างงานของมนุษย์ที่จะเพิ่มมากขึ้น จากการถูกแทนที่โดย AI และกลุ่มคนที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุด คงหนีไม่พ้นคนรุ่นใหม่ ที่จะต้องเตรียมพร้อมรับมือกับอนาคตที่จะเกิดขึ้นนี้ด้วย ยุคต่อไปที่กำลังจะมาถึง การมีทักษะความรู้เพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอต่อการใช้ชีวิต เราจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้ใหม่ และ Mind set ที่ดี เพื่อรับมือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย หรือที่เราเรียกว่า Meta Skill ซึ่ง Meta Skill แตกต่างจาก Hard Skill ทักษะเชิงเทคนิคความรู้ เป็นทักษะความสามารถด้านอาชีพ หรือความชำนาญในการทำงานด้านนั้นๆ แม้จะเป็นทักษะเฉพาะ แต่ก็อาจเกิดความเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้น ทักษะนี้ก็ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อพัฒนาให้ทันการเปลี่ยนแปลงในด้านนั้นๆ ส่วน Soft Skill ทักษะด้านสังคมเป็นทักษะในการอยู่ร่วมกับคนอื่น ไม่ว่าจะเป็น การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การโน้มน้าวใจ บุคลิก เป็นต้น ซึ่งทักษะนี้จำเป็นมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นทักษะที่ทำให้เราแตกต่างจาก AI ได้

Meta Skill เป็นทักษะใหม่ที่เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเป็นการสร้างทัศนคติแบบ Growth Mindset หรือพร้อมที่จะเติบโต กระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนุกกับการแก้ปัญหา และพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทาย เพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต จากที่ได้กล่าวไป เชื่อว่าหลายคนอาจจะมี Hard Skill และ Soft Skill กันในตัวเองบ้างแล้ว แต่ยังขาดทักษะสำคัญอย่าง Meta Skill ที่จะช่วยรับมือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้น แม้ว่าแนวคิดของ Meta Skill จะค่อนข้างใหม่ แต่ก็มีคำจำกัดความหลายประการในวรรณกรรม ซึ่งทั้งหมดมีความคล้ายคลึงกันในวงกว้าง ตัวอย่างเช่น Skill Development โดย Scotland (2018) กล่าวถึง Meta Skill ว่าเป็นทักษะสำหรับอนาคต และอธิบายว่าทักษะเหล่านั้นเป็นทักษะระดับสูงที่กระตุ้นความสามารถในการปรับตัวของผู้เรียนและส่งเสริมความสำเร็จในทุกบริบท ช่วยให้ผู้คนทำงาน

ได้ดีในโลกที่มีการเปลี่ยนไป โดยพื้นฐานแล้ว คำว่า Meta Skill หมายถึง ชุดของทักษะที่ช่วยให้ผู้คนสามารถปรับตัวเข้ากับโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้นำการแบ่งองค์ประกอบของอภিতักษะ (Meta Skill) ของพิชชาดา ประสิทธิโชค (2564) ซึ่งแบ่งอภิตักษะ(Meta Skill) เป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) และการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience)

การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) เป็นทักษะที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน และวิธีการแก้ปัญหาเดิมๆ ที่ผ่านมามีประสิทธิภาพยังไม่เพียงพอ จากผลการสำรวจของกองส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิต (2562) เกี่ยวกับการแก้ปัญหาของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาก็จะแก้ปัญหาโดยวิธีการหรือทางออกที่ไม่เหมาะสม เช่น การขาดสติจนฆ่าตัวตาย การใช้สารเสพติด การทำร้ายร่างกายตนเอง เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบทางลบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับที่จะสร้างและพัฒนาเด็ก เยาวชน และนักศึกษา ให้มีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) เพราะบุคคลเหล่านี้จะต้องเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศไทยในอนาคต อีกทั้งการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) เป็นทักษะที่มีความสำคัญอีกทักษะหนึ่งในยุคนี้ เพราะให้ในการดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง หากบุคคลมีทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง สูงมากเท่าไรจะทำให้บุคคลนั้นสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะนักศึกษาที่กำลังจะก้าวข้ามจากวัยรุ่นไปสู่วัยทำงาน ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้เจอปัญหา สับสนในการสร้างอัตลักษณ์ของตนเองให้เข้ากับค่านิยมในสังคม วัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนในที่ทำงาน หากตัวนักศึกษาเองมีการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) สูงก็อาจจะทำให้สามารถดำเนินชีวิตผ่านวัยนี้ไปได้ และอีกทักษะหนึ่งที่สำคัญเช่นกันก็คือ การยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ความสามารถในการก้าวข้ามผ่านปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ทำให้สามารถลุกขึ้นมาเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดปัญหาและอุปสรรคได้อย่างรวดเร็ว และพร้อมที่จะเรียนรู้กับปัญหาเหล่านั้นได้ และบุคคลดังกล่าวจะมีความเข้มแข็งทางจิตใจสูงจะมีความพร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง เรียนรู้ และทดลองสิ่งใหม่ๆ และไม่กลัวที่จะเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ซึ่งจากการศึกษาของ

Nourian et al. (2016 อ้างถึงในพิชชาดา ประสิทธิโชค, 2564) พบว่า ระดับความยืดหยุ่นทางจิตใจของเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 13 ปี ถึง 19 ปี อยู่ในระดับปานกลาง จึงเห็นควรได้รับการพัฒนาความยืดหยุ่นทางจิตใจให้มีระดับที่สูงขึ้นกว่านี้ แต่ก็มียานวิจัยอยู่จำนวนน้อยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาอภিতักษะ (Meta Skill) ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

สำหรับการวิเคราะห์อภিতักษะ (Meta Skill) ครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ทักษะย่อย ประกอบด้วย การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) และการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ซึ่งจะเป็นการวัดทักษะของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาของจังหวัดยะลา โดยตัวนักศึกษากำหนดเองว่าตนเองมีอภিতักษะ (Meta Skills) ในระดับใด เพื่อที่จะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรที่จะสามารถเสริมสร้างให้นักศึกษาในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ Meta Skill เป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมกรอบความคิดหรือทัศนคติที่เติบโตทำให้ผู้คนกระตือรือร้นในการเรียนรู้และสนุกกับการแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถใหม่ๆ ที่ท้าทาย ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ช่วยเตรียมบุคคลสำหรับอนาคต

อภিতักษะ (Meta Skill)

อภিতักษะ (Meta Skill) เป็นชุดทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต ทำให้ตัวบุคคลสามารถปรับตัว สามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้าที่มีความผันผวน นำไปสู่การนำตนเอง (Self-direction) การมีกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาต่อไปข้างหน้า (Growth mindset) และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) (Nugraha & Muknidin, 2018; Saunders et al., 2000 อ้างถึงในพิชชาดา ประสิทธิโชค, 2564:6) ซึ่งส่วนใหญ่ นักวิจัยจะมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับอภিতักษะ เป็นทักษะที่สำคัญต่อการปรับตัวในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และจากงานวิจัยของพิชชาดา ประสิทธิโชค (2564:8) ได้สรุปว่า อภิตักษะ (Meta Skill) หมายถึง กลุ่มคุณลักษณะหนึ่งของอภิปัญญาที่จำเป็นแห่งอนาคต ที่ช่วยให้บุคคลสามารถที่จะเรียนรู้และปรับตัวเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดได้เรื่อยๆ ซึ่งจากงานวิจัยดังกล่าวสามารถแบ่งองค์ประกอบของอภิตักษะ (Meta Skill) เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) เป็นความสามารถในการคิดหาแนวทางการแก้ปัญหาที่แปลกใหม่ หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทนั้น โดยต้องบูรณาการทั้งทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการแก้ปัญหา การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การทำความเข้าใจสิ่งที่ท้าทาย (Understanding the challenge) เป็นการทำความเข้าใจ เห็นความสำคัญ รับรู้ และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอย่างรอบด้าน นำมาสู่การระบุปัญหาที่จะต้องแก้ไข 2) การสร้างแนวคิดและการวางแผนเตรียมการดำเนินการ (Generating ideas and planning for action) เป็นการระดมความคิดเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายไม่ปิดกั้นความคิด โดยคิดวิธีการแก้ปัญหาให้ได้จำนวนมากที่สุด โดยปราศจากการตัดสินว่าผิดหรือถูกแล้วทำการคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาให้ได้จำนวนมากที่สุด โดยมีการพัฒนาเกณฑ์ในการคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาเพื่อประเมินและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่มีอยู่ รวมทั้งคำนึงถึงอุปสรรคและสิ่งที่สนับสนุนและการวางแผนการทำงานที่รัดกุมอย่างละเอียดด้วยคำนึงถึงผลที่อาจกระทบ และ 3) การลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหา (Implement) เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผน พร้อมทั้งสะท้อนและปรับปรุงแผนในการแก้ปัญหาให้เหมาะสมรวมทั้งการกำกับ ติดตามตนเองและการเสริมแรงให้ตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) ความสามารถในการรับรู้และควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ประเมินและยอมรับตนเองทั้งจุดเด่นและจุดด้อยตามความเป็นจริง และตระหนักถึงคุณค่าและความสามารถในตนเองได้ การตระหนักรู้ในตนเองช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและการตั้งเป้าหมาย การตระหนักรู้ในตนเอง ประกอบด้วย 1) การตระหนักรู้ในอารมณ์ (Emotional awareness) เป็นการรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองว่าตั้งอยู่ในอารมณ์ใด รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอารมณ์และจัดการกับความรู้สึกภายในตนเองให้อยู่ในสถานะที่เหมาะสม 2) การประเมินตนเอง (Self-assessment) เป็นการทำความเข้าใจตนเองถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของตนเอง และ 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) เป็นการตระหนักถึงคุณค่าและความสามารถในตนเอง

องค์ประกอบที่ 3 การยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) เป็นความสามารถในการอดทนและต่อสู้ฟันฝ่าในการเผชิญกับเหตุการณ์วิกฤติหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความยากลำบากในชีวิตหรือกลับสู่สภาพเดิม อันเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลผ่านพ้นปัญหาอุปสรรคและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ความยืดหยุ่นทางความคิดสามารถแบ่งออกเป็น 3

องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเข้มแข็งอดทน (Hardiness) คือ ความสามารถจัดการอารมณ์ความรู้สึกไม่สบายใจหรือทุกข์ของตนเองได้ในสถานการณ์ที่กดดัน 2) การมีกำลังใจ (Encouragement) คือ ความสามารถของบุคคลที่จะสร้างกำลังใจด้วยตนเองหรือได้รับจากคนรอบข้างให้สามารถดำเนินชีวิตภายใต้สถานการณ์ที่กดดันได้ รวมทั้งเรียนรู้จากความผิดพลาดนั้นและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และ 3) การต่อสู้เอาชนะอุปสรรค (Active coping) คือ ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค เมื่อเกิดบางสิ่งผิดพลาดขึ้น ต้องจัดการให้ตนเองอยู่ในสถานะที่ควบคุมได้ ไม่ปล่อยให้สถานการณ์นั้นควบคุมเราได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอภিতักษะ (Meta Skill)

ภาณุพล โสมูล (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ซึ่งเป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการเรียนรู้เรื่องทางออกแค่เพียงหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับสูง 3) ความสามารถในการสร้างสรรค์สื่ออินโฟกราฟิกอยู่ในระดับสูง และ 4) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

ณัชชา อินทร (2561) ศึกษาการพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองและการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของ Trotzer ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดของ Trotzer มีคะแนนการตระหนักรู้ในตนเอง และการปรับตัวทางสังคมสูงกว่าก่อนเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของ Trotzer อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของ Trotzer มีคะแนนการตระหนักรู้ในตนเองและการปรับตัวทางสังคมสูงกว่านักเรียนที่ไม่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของ Trotzer อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รชฏ ทิพย์โส (2564) ได้ศึกษาความยืดหยุ่นทางอารมณ์ทางอารมณ์และสุขภาพจิตของนักเรียนเตรียมทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความยืดหยุ่นทางอารมณ์และสุขภาพจิต ของนักเรียนเตรียมทหารกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2563 ในโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกัน

ประเทศ จำนวน 528 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความยืดหยุ่นทางอารมณ์และแบบวัดดัชนีชี้วัดความสุขของคนไทยฉบับสั้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเตรียมทหาร มีสุขภาพจิตสูงกว่าปกติ ร้อยละ 66.7 มีสุขภาพจิตปกติ ร้อยละ 28.0 และมีสุขภาพจิตต่ำกว่าปกติ ร้อยละ 5.3 มีความยืดหยุ่นทางอารมณ์สูงกว่าปกติ ร้อยละ 43.4 มีคะแนนความยืดหยุ่นทางอารมณ์เท่ากับปกติ ร้อยละ 49.8 และมีความยืดหยุ่นทางอารมณ์ต่ำกว่าปกติ คิดเป็นร้อยละ 6.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกับระดับสุขภาพจิตพบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัว เกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน รายวิชาที่ชอบ และ จำนวนเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาได้เมื่อมีปัญหา มีความสัมพันธ์กับระดับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยจำนวนเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาได้เมื่อมีปัญหาและรายวิชาที่ชอบ สามารถทำนายระดับสุขภาพจิตได้ โดยสามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้ ระดับสุขภาพจิต = .540 + .708

FriendGroup(2) + .716Subjectgroup(3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยืดหยุ่นทางอารมณ์พบว่า การดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาได้เมื่อมีปัญหา และการมีคณะหรือสาขาที่อยากเรียนในโรงเหล่าทัพ มีความสัมพันธ์กับระดับความยืดหยุ่นทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยจำนวนเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาได้เมื่อมีปัญหาและการมีคณะหรือสาขาที่อยากเรียนในโรงเรียนเหล่าทัพ สามารถทำนายระดับความยืดหยุ่นทางอารมณ์โดยสามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้ ระดับความยืดหยุ่นทางอารมณ์ = 1.190 + .967 FriendGroup(2) + .428Faculty(1) ผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่าสุขภาพจิตและและความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความยืดหยุ่นทางอารมณ์อยู่ที่ .736 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับด้านความมั่นคงทางอารมณ์อยู่ที่ .683 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับด้านกำลังใจอยู่ที่ .635 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับด้านการจัดการกับปัญหาอยู่ที่ .636 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการศึกษารังนี้แสดงให้เห็นว่าจำนวนเพื่อนสนิทมีความสำคัญต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์และสุขภาพจิตของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการฝึกศึกษาของนักเรียนเตรียมทหาร เช่น การพัฒนามนุษย์สัมพันธ์และการส่งเสริมการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนนักเรียนเตรียมทหาร เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอภিতักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา จำนวน 107 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย การรับรู้ทักษะ (Meta Skills) ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) และการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience)
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบวัดทักษะเพื่อการวิเคราะห์อภিতักษะ (Meta Skills) ตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา จำนวน 1 ฉบับ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดทักษะ ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ย (GPA) และมหาวิทยาลัยในสังกัด และตอนที่ 2 ระดับอภিতักษะ (Meta Skills) ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) จำนวน 20 ข้อ การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) จำนวน 10 ข้อ และการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) จำนวน 20 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอภিতักษะ (Meta Skills) การสร้างแบบวัดทักษะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. เมื่อได้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้วก็จัดทำเป็น QR Code เพื่อส่งให้กลุ่มตัวอย่างประเมินอภিতักษะของตนเอง

3. หลังจากได้ข้อมูลที่เป็นไฟล์ Excel แล้วคณะผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

- 1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษากิจการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา

ตาราง 1 ค่าความถี่และร้อยละของนักศึกษาระดับสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (n=107)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	29	27.10
- หญิง	78	72.90
2.เกรดเฉลี่ย (GPA)		
- 2.00-2.50	3	2.81
- 2.51-3.00	22	20.56
- 3.01-3.50	16	14.95
- มากกว่า 3.50	66	61.68
3. มหาวิทยาลัยในสังกัด		
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	81	75.70
- วิทยาลัยชุมชนยะลา	26	24.30
รวม	107	100.00

จากตาราง 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา จำนวน 107 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90 เพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.10 เกรดเฉลี่ย (GPA) มากกว่า 3.50 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 61.68 รองลงมาอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.56 และน้อยสุด อยู่ระหว่าง 2.00-2.50 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.81 และมหาวิทยาลัยในสังกัดส่วนใหญ่ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 และวิทยาลัยชุมชนยะลา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศึกษาอภিতักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา (n=107)

อภিতักษะ (Meta Skills)	Mean	SD	ร้อยละ	ระดับทักษะที่รับรู้
1. Creativity problem-solving	4.17	0.50	83.40	มาก
2. Self-Awareness	3.69	0.57	73.80	มาก
3. Resilience	3.94	0.46	78.80	มาก
ภาพรวม	3.98	0.44	79.60	มาก

จากตาราง 2 การวิเคราะห์อภিতักษะตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา พบว่า อภিতักษะตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 คิดเป็นร้อยละ 79.60 เมื่อพิจารณาแต่ละทักษะย่อย พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา มีการรับรู้สูงสุดคือ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 คิดเป็นร้อยละ 83.40 รองลงมา คือ การยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 คิดเป็นร้อยละ 78.80 และน้อยที่สุด คือ การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 คิดเป็นร้อยละ 73.80

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบการรับรู้อภিতักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีเพศต่างกัน

อภিতักษะ (Meta Skills)	ชาย		หญิง		t	p
	Mean	SD	Mean	SD		
1. Creativity problem-solving	4.34	0.51	4.11	0.48	2.139	.038*
2. Self-Awareness	3.89	0.72	3.61	0.49	1.886	.067
3. Resilience	4.07	0.52	3.90	.43	1.564	.125
รวม	4.14	0.50	3.92	0.14	2.104	.041*

หมายเหตุ : ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 3 การเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ที่มีเพศต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ภาพรวมเพศชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 โดยทั้งสองเพศมีการรับรู้ทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาแต่ละทักษะย่อย พบว่า เพศมีการรับรู้ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) และทักษะการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) เพศการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบเกรดเฉลี่ย (GPA) ที่มีต่อการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา

อภিতักษะ (Meta Skills)	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		มากกว่า 3.50		F	p
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD		
1. Creativity problem-solving	4.12	0.42	4.36	0.57	4.13	0.45	4.12	0.48	1.274	.287
2. Self-Awareness	3.70	0.10	4.02	0.61	3.60	0.49	3.60	0.56	3.323	.023*
3. Resilience	3.93	0.10	4.09	0.55	3.84	0.44	3.92	0.44	1.042	.377
รวม	3.96	0.21	4.18	0.52	3.91	0.39	3.93	0.42	1.954	.126

หมายเหตุ : ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบเกรดเฉลี่ย (GPA) ที่มีต่อการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา พบว่า เกรดเฉลี่ย (GPA) ที่มีต่อการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ภาพรวมเกรดเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 2.00-2.50 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 ระหว่าง 2.51-3.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ระหว่าง 3.01-3.50 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 และมากกว่า 3.50 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 มีการรับรู้ทักษะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาแต่ละทักษะย่อย พบว่า เกรดเฉลี่ย (GPA) มีการรับรู้ทักษะทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) และทักษะการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีมหาวิทยาลัยในสังกัดต่างกัน

อภিতักษะ (Meta Skills)	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา		วิทยาลัยชุมชนยะลา		t	p
	Mean	SD	Mean	SD		
1. Creativity problem-solving	4.18	0.51	4.15	0.47	.276	.730
2. Self-Awareness	3.67	0.59	3.75	0.52	.690	.329
3. Resilience	3.97	0.47	3.86	.44	1.026	.559
รวม	3.99	0.45	3.96	0.40	.387	.516

หมายเหตุ : ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 5 การเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ที่มีมหาวิทยาลัยในสังกัดต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ที่มีมหาวิทยาลัยในสังกัดต่างกัน ภาพรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 และวิทยาลัยชุมชนยะลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 โดยทั้งสองสังกัดมีการรับรู้ทักษะ (Meta Skills) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งภาพรวมและแต่ละทักษะย่อย

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาอภิทักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์อภิทักษะตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา พบว่า อภิทักษะตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 79.60 เมื่อพิจารณาแต่ละทักษะย่อย พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา มีการรับรู้สูงสุดคือ ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) ร้อยละ 83.40 รองลงมา คือ ทักษะการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ร้อยละ 78.80 และน้อยที่สุด คือ ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) ร้อยละ 73.80 ซึ่งทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) เป็นทักษะที่ได้รับการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนักศึกษาสามารถเรียนรู้จากรายวิชาต่างๆ ที่สอดแทรกไปแต่ละภาคเรียนจึงเป็นไปได้ที่จะมีสิ่งสมอยู่ในตัวของนักศึกษา และทักษะการยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) และทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) ต้องเกิดมาจากการเรียนรู้และพัฒนาของนักศึกษาเองจึงทำให้การวิเคราะห์ตนเองอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity problem-solving) สอดคล้องกับบทความวิชาการของ Scotland (2018) ได้กล่าวถึง อภิทักษะ (Meta Skill) เป็นทักษะที่มีมาแต่กำเนิด เหนือกาลเวลา และมีลำดับสูงกว่าที่สร้างผู้เรียนที่ปรับตัวได้ สามารถประสบความสำเร็จได้ไม่ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร ตั้งแต่แรกเกิดเด็กๆ ใช้และพัฒนาอภิทักษะ (Meta Skill) ในขณะที่พวกเขาทดสอบและสำรวจโลกรอบตัวพวกเขา พวกเขาอนุญาตเพื่อปลดปล่อยการได้มาซึ่งทักษะทางเทคนิคและทักษะที่สามารถถ่ายทอดได้ในขณะที่เด็กและเยาวชนก้าวหน้าผ่านการศึกษา ผู้ฝึกหัดต้องเลี้ยงดูและพัฒนาอภิทักษะ (Meta Skill) ของตนเองเพื่อที่พวกเขาจะได้สำรวจโลกที่ซับซ้อนและคาดเดาไม่ได้มากขึ้นเรื่อยๆ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรทำให้อภิทักษะ (Meta Skill) มองเห็นได้ชัดเจนสำหรับผู้เรียนทุกคน และสร้างโอกาสให้พวกเขาเรียนรู้เข้าใจ พุดชัดแจ้ง และบันทึกการพัฒนาทักษะของพวกเขา จึงสรุปได้ว่า “กระบวนการขยายขอบเขตการเข้าถึงทั้งทางร่างกายและจิตใจให้เกินขีดจำกัดในปัจจุบันนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของเรา ในการเรียนรู้ สร้างและร่วมมือกัน การเรียนรู้จะปลดปล่อยความสามารถในการฝึกฝนทักษะต่างๆ ในทุกสถานการณ์ที่อาจต้องการ” นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานของวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต

พัฒนาผล (2562) ได้สรุปว่า อภিতักษะ (Meta Skill) ผู้เรียนมี Learning style ที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้จะหลากหลายมากขึ้นตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ที่แตกต่างกัน การโค้ชเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเอง ความตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อม การมีจิตสาธารณะ รวมถึงความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งเป็น Soft skills ที่ AI ไม่สามารถทำหน้าที่แทนผู้สอนได้ และยังสอดคล้องกับบทเรียนการประชุมงานมหกรรมคุณภาพ (Quality Fair) ประจำปี 2565 เรื่อง “Meta-Skills towards World Class Organization: Meta-Skills สู่การเป็นองค์กรชั้นนำระดับโลก” ของศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้สรุปให้เห็นว่า Meta skills เป็นทักษะใหม่ที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง เป็นการสร้างทัศนคติแบบ growth mindset ฝึกให้เรา มีความสามารถในการแก้ปัญหา กระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนุกกับการแก้ปัญหา เพราะทุกปัญหาจะพัฒนาตัวเรา ทำให้คิดเก่งขึ้น กว้างขึ้น นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ซึ่งทักษะนี้ช่วยเชื่อมโยงและกระตุ้น hard skills และ soft skills ให้สามารถพัฒนาได้ดีขึ้น และสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ โดย meta skills แบ่งได้ 3 องค์ประกอบหลักคือ self-awareness, creativity และ resilience

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้อภিতักษะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต่างกัน พบว่า 1) เพศต่างกันมีการรับรู้อภিতักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) เกรดเฉลี่ย (GPA) ต่างกันมีการรับรู้อภিতักษะของนักศึกษาระดับสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดยะลา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) มหาวิทยาลัยในสังกัดต่างกันมีการรับรู้อภিতักษะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจจะเป็นเพราะอภিতักษะ (Meta Skill) เป็นทักษะที่เกิดจากหลายทักษะมารวมกันเป็นองค์ประกอบหนึ่งจึงอาจจะทำให้แยกไม่ออกหรือเข้าใจมากพอที่จะวิเคราะห์ตนเองออกมา

ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิเคราะห์อภิศักษะตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในสังกัด จังหวัดยะลา ยังถือว่ากลุ่มตัวอย่างน้อย ควรจะวิเคราะห์เพิ่มเติมในต่างจังหวัดที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปศึกษาองค์ประกอบเพิ่มเติม เนื่องจาก อภิศักษะยังเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับทุกคนในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สำหรับโลกที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

เอกสารอ้างอิง

ณัชชา อินทร. (2561). *การพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองและการปรับตัวทางสังคมของ*

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนว
ของ Trotzer [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิธิพัฒน์ เมฆขจร. (2564). ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience): วิธีใหม่ของการเสริมสร้างพลัง
ใจเพื่อการเผชิญวิกฤตชีวิตในยุคปัจจุบัน. *วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*,
11(2), 1-9.

พิชชาดา ประสิทธิโชค และ กมลวรรณ คารมปราชญ์ คล้ายแก้ว. (2564). *การวิจัยและพัฒนา*
โปรแกรมเพื่อพัฒนาอภิศักษะ สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาณุพล โสมูล และ ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2562). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา
อย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหา
เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 18(1),
339-360.

รชฏ ทิพโสต. (2564). *ความยืดหยุ่นทางอารมณ์และสุขภาพจิตของนักเรียนเตรียมทหาร*

[วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. (2562). *Meta skills กับการคิดแบบองค์รวม*.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Scotland. (2018). *A guide to meta-skills across the curriculum*.

<https://www.skillsdevelopmentscotland.co.uk/media/wdbnxvwt/guide-to-meta-skills-across-the-curriculum.pdf>